

Előfizetési árak:

Égész évre	-----	12 frt.
Félévre	-----	6 "
Negyedévre	-----	3 "
Egy óra	-----	1 "
— Egyes szám 4 kr. —		

Kiadóhivatal:
Pleitza Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-85 szám,
hová a lap szellemi részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A konkolyhintők.

Nagybecskerek, február 4.

(— s) A béke jelszavával foglalta el a kormányzás rudját a Bánffy-miniszterium. Rendes politikai viszonyok között a békés kormányzás nem jelentene egyebet, mint az ismert mederben való egyenletes tovább haladást, azonban a jelenlegi kiélesedett politikai ellentétek közepette még a békés haladás útja is Scylla és Charybdis veszedelmek között vezet el, melynek elkerülése igen nagy ügyességet, tapintatot, körültekintést és előrelátást igényel.

Az ellenzéki pártok a megtörtént kormányváltásban és változásban mindenféle momentumokat véltek fölismereni, melyekből ők a szabadelvű párt és kormány bizonyos meggyöngyülésére következtetnek s ez természetesen annál hevesebb és kiméletlenebb támadásokra indítja őket. Így történt meg az a — hogy erősebb kifejezéssel ne éljünk — szokatlan dolog, hogy az ellenzéki pártok az új Bánffy-kormányt semmi kiméleti időt nem engedtek, hanem mindjárt kezdettől fogva egész hévvel támadtak ellene, ami a ma meginduló indemnity és az appropriációzás vita alkalmával valószínűleg még inkább fog fokozódni.

Nem nagy megnyugvással konstatáljuk e viszonyokat, mert ha valamikor, hát most van komoly szüksége az országnak a békére, mikor olyan nagyszabású és mélyreható reformok alatt állunk, minő az egyházpolitikai törvények végrehajtása és a közigazgatás államosítása, melyeknek sikeréhez az ország összes politikai erőinek egyetértő összműködése szerfölött kívánatos.

Az ellenzék azonban a magasabb állampolitikai érdekeket teljesen alárendeli a párttaktikai szempontoknak. Honatyáink között akadtak olyanok, a kik bizonyára az államfenntartó elemek közé számítják magukat, de azért mégsem állották, hogy a Bánffy-kormány békés törekvései ellenében támadásokat ne intézzenek. Wlassics Gyula kultuszminiszter a miniszteriumnak nagyon bölcs elhatározásaképpen kilátásba helyezte, hogy a főrendek megnyugtató végett az elvek sérelmei nélkül a függőben levő két egyházpolitikai javas-

laton bizonyos technikai módosításokat fognak javaslatba hozni, amit a béke érdekében mindenkinek helyeslőleg kellene tudomásul venni, mert valóban végzetes politikai hiba volna az adott viszonyok között a szavakhoz mereven ragaszkodni; s akkor íme, az ellenzéknek nem csak egy lelkiismeretlen része izgató módon óvja a főrendeket, hogy e módosításokat perhorreszkálják. Másrészt azonban az ellenzék azt sem mulasztotta el, hogy a kormányt e tervbe vett módosítások miatt elvtelennek denuncziálja a képviselőház liberális részénél. Ezeket a merész rágalmozásokat azonban Wlassics alaposan és csufosan lefőzte azon kijelentéssel, hogy e tervbe vett módosítások olyanok, melyek mellett a létező kormány tagjai is ekvetlenül állást fognak foglalni, s amelyeket a Wekerle miniszterium is magáévá tett volna.

Ami különben a főrendeknél való denuncziálást illeti, e tekintetben kénytelenek leszünk annak idején a főrendeknek hazafias érzületéhez appellálni, mely őket bizonyára vissza fogja tartani attól, hogy a békétlenség és a viszálykodás konkolyhintőire hallgassanak. A főrendeknek hazafias magatartásától fog függni, hogy siket fülekre találjon azok beszéde, akik párttaktikai okokból meg akarják akadályozni, hogy a nemzet testén tátogó seb végre behegedjen s akik e gyógyítás munkájában a hivatott egyének tevékenységét minden áron megfűszereznék.

Autokrácia. A beszéd, melylyel II. Miklós császár felett az orosz városok küldöttségeinek üdvözlésére, becsületére várják a császár férfias jellemének. Most legalább az egész világ tudja, hogy mihez kell tartani magát: az új császár nem gondol sem parlamentarizmusra, sem alkotmányra, sem arra, hogy a közvéleménynek valamiféle beszédet engedjen az állam ügyeinek intézésébe, hanem változatlanul föltartani akarja az orosz autokrácia hagyományait. Lehetséges, hogy a kormányzásnak ez a formája az ő uralkodása alatt annyiban közeledni fog a nyugati európai viszonyokhoz, hogy valamely liberálisabb színezetet ölt magára, de ha tévedésnek kitenni magunkat nem akarjuk, úgy igen ajánlatos lesz erre a liberálizmusra is orosz mértéket alkalmazni.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 9. Athléták táncvizsgálma.

Február 10. A Lloyd-társulat közgyűlése.

Február 23. A lövészegylet bálja.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van
ők részére kedden és pénteken délután.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő főispán ma este hivatalos ügyben Budapestre utazik.

— **A pancsovai választás.** Mint megbízható forrásból értesülünk, Szekrényi Lajos glagon plébános, a ki Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszterrel szemben néppárti programma lépett fel a pancsovai kerületben, ezen jelöltségétől visszalépett, dacára annak, hogy pártja részéről hatalmas szellemi és anyagi támogatásban részesült. Daniel Ernő választása tehát egyhangú lesz. A mandatumot, mint pancsovai levelezőnk írja, egy küldöttség folyó hó 6-án fogja a miniszternek átnyújtani.

Egy ma délelőtt érkezett távirat tudatja, hogy Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszter egyhangulag megválasztott a pancsovai választókerület országgyűlési képviselőjének.

— **Magyar czéllövő diadala.** Táviratban közölték Szabadkára, új titáni tudósítónk, azt a nagy eseményt Monte-Carlo-ból, hogy az ott máj hónap 29-én végbeművészeti czéllövési versenyen, melyen a világ legjobb pisztoly-czéllövői vettek részt, az első díjat dr. Vojnich Oszkár nyerte el.

— **A tiszai szövetség regatta bálja,** amely ezidén Tomesvárott ment végbe, rendkívüli sikerrel igazolta azokat a magasra csigázott várakozásokat, amelyeket az elítéltségek eme legkiválóbbjához fűztek. Egész Délmagyarországon előkelősége találkozott a február elseji mulatságon, amelyen Torontál megyéből a következők vettek részt:

Rónay Jenő főispán, dr. Dellimanich Lajos m. főjegyző és neje; Sladovich Angélique, Poroszkay Béla m. főügyész, Hauser Károly báró főispáni titkár, Csávossy Gyula és neje szül. Spiegefeld baronesse, Adrienne leányukkal, öz. Gyertyánffy Jánosné Miczi leányával, Gyertyánffy Andor, Bobor Gyuláné Mariska leányával és Wattay Miklósné Margit leányával.

A „TORONTÁL” TÁRSZAJA.

Az első csók.

— Catulle Mendès. —

A fékét vesztett szélvész valóságos boszorkánytáncot járt erkélyem virágai között. Lehulltak a gyöngeszirmok, halmazban hevernek a tegnapi zöld levelek. Szívemet is átjárta annak a szélnek fagyosztó lehe, álmaim, ábrándjaim úgy szétrebbentek, mintha valami pusztító kéz csapott volna közéjük. Szomorú vagyok. És szomorúságomban feltámad annak a messze viruló sirdombnak képe, mely alatt egy üde, fiatal leány alussza álmaid, oly nyugodtan, oly csendesen, mintha az édes, de ártatlan élvezetek puha fészében pihenne.

Jól alszol-e kicsikém? Engedd, hogy én is odabuzdjam melléd! Tiszta fekhelyeden nem esik fölt, angyali lelkedet nem éri szegény. Virág vagy, letörtetlen virág! Meghalványodtál talán egy kicsit, ajkaidnak pirja nem ég már oly igen, de körüléd, hantjaid felett örök tavasz van, mert testedből aranypor lett és rózsák nyílnak az arany között.

Emlékszel-e? Igen bizonyára! Hisz te csak álmodol!

Egy napon igen korán keltünk fel. Még alig hajnalodott. Szürke volt a táj, rózsás a kelet. És mert még mi is nagyon fiatalok voltunk, oly fiatalok, mint a lassan ébredező nap,

lelkünkben, szívünkben ugyanolyan vágy égett, mint a melynek behatása alatt a virágok kelyhei megnyílnak, hogy befogadják a harmat cseppjeit, a kelő nap első sugarait. Szinte reszketve ébredt az élet körülünk, a házak táján nem mozdult még senki. Ajtók, ablakok zárva, csak a te ökön ömlött mind nagyobb özönben az a fényár, mely végig futott aztán az erezeiken, a falakon, bearanyozva mindent, elborítva mindent.

Vidám csicsérgéssel üdvözölte a kis madár az új napot és vidám voltam én is, mert hiszen te csókot ígértél nekem.

Tegnap, mikor épp bucsuzóféliben voltunk, az ajtó küszöbén állva, így szóltál hozzám:

— Mert ma nem voltál rossz, mert nem néztél folytonosan, midőn a mama is ott volt, mert hajamból a szalagot, kötényemről a csokrot nem csendel el, hát én is jó leszek és megadom azt a csókot, melyet már oly régen ígértél nekem. Igen, megdom! De nem a szalon függönyei mögött, nem is a kert sűrűjében. Találnunk kell valami magányos helyet, valami csendes tájat, a hol senkisémet láthat bennünket. Meghalnánk a szegénytől, ha valaki azt mondhatná, hogy látott, a mikor ölelkezünk.

Teljesen felvirradt már és mi egy elhagyott helyen jártunk. Epedtem, vágytam, menyeyi gyönyört élveztem már előre is, — csókolni fogom édes arczodat, csókolni fogom ajkaidat! Mert végre is a választás joga engem illet. Arczodat! Ajkaidat!

Nos hát! Most mindjárt! Itt, azon! Miért

ne? Miért menjünk tovább? Az ut elhagyott volt és az egész sikon egyetlen szármakalapos alakot sem lehetett látni, ki hátára vetett tarisznyával ott ballagott volna az árok mentén, vagy lehajolt volna, hogy a köveket felszedje és félredobja.

— Nos, igen? kérdem reszketve. — Oh Csak nem gondolja? feleltél te és még inkább reszketve Itt, e szabad helyen, e világosságban és fényben, azt hinném, hogy az egész világ, az egész menyboltozat csak bennünket néz. Nem ellenkeztem. Az első csókhoz magam is azt kívántam, hogy valami bizalmas homályban volnánk, fák sűrűjében, az egymásba fonódó ágak védelmében, melyek úgy ölelkeznek, mintha azokat is a szerelem éltetné és buzdítaná. A sikon túl, egy mély szakadékban kis patak csobog és enyelegve csörgödez a sziklafalak közt. Ott, abban a völgyben, hol a nedves lombokon a léptek zaja sem hallatszik, senkisémet láthatna, senkisémet lephetne meg bennünket.

— Menjünk a patakhoz.

Te elpirultál és sóhajta így feleltél:

— Nem bánom, ha mindenképp úgy akarod.

Mily nagy áldozatodba került az az első csók, te kis bohó. Midőn a víz szélere értünk, megragadtam kezidet és a lehető legközelebbi hosszasan, sokáig néztelek. Arczod friss volt, mint a virág, piros ajkaid égtek és korallokhoz hasonlítottak ragyogó szemeid mellett. Oh, miért nem ígértél két, három, négy, öt csókot, miután ajkaidon kívül két szemed és két orczád volt! Még mindig néztelek, mind közelebb hajlottam

— Pál fordulása. A tél nevezetes napja, Pál fordulása, kevés biztatót hozott a tél rövid életére nézve. A néphit medvéjét nem csalta ki odújából a napfény, és nem baskukolt a hóval fódott mezőkön, hogy a medvecsapás nyomainak örüljenek a gazdák, látva azt itt-ott az erdők utain... Talán még áprilisban is tél lesz, — sóhajtoznak a könnyen ijedezők, félve, hogy az őszi vetés a túlságosan erős és nehéz fehér takarótól, későn indul fejlődésnek. — Pedig a hó-tzivatatok most sem mennek ritkaság számba. De megjött a gyertyaszentelő és a zuzmara látára künmaradt a medve, mert már megunta álmát a hóval befutott odvában... Tél apó bucsuzik!

— Tenyészlovak szaporítása. A délmagyarországi főurak néhány kiváló tagja és számos földbirtokos, mint lapunknak Temesvárról írják, értekezést tartott, mely egy részvénytársaság alapítását határozta el, amelynek czélja a tenyészlovak szaporítása lesz. A telep kiváló kül- és belföldi tenyészlovak vételével és eladásával fog foglalkozni. A részvénytársaság tőkje egyelőre 120,000 korona.

— Egy főszolgabíró ünneplése. Bresszto váczról írják: Jablonszky Miklós, a pancsovai járás szeretett főszolgabírája, az évi január hó 28-ik napján jelent meg hivatalba lépte óta először körünkben. A községbe történt érkezését üdvövések adták a község háza előtt várakozó lakosság tudtára, amely szünni nem akaró éljenzéssel fogadta a járás népszerű főszolgabíróját. A lakosság nevében Bartmann Adolf német nyelven és Postica Velykó szerb nyelven üdvözölte, mire Jablonszky Miklós főszolgabíró német és szerb nyelven a lakosság nagyfokú lelkesedése közepette és szünni nem akaró éljenzések közt válaszolt és örömeinek adott kifejezést a lelkes fogadtatásért. Következett az előjárósági és a képviselőtestületi tagok bemutatása, ezután pedig megtartotta a főszolgabíró a községi hivatalvizsgálatot. Mindenütt a legjobb rendet találta és megelégedésének adott kifejezést. Délelőtt a Wagner-tele nagyvendéglőben 80 terítékű bankett volt, mely alkalommal az első felköszöntő Jablonszky főszolgabíróra mondatott, kifejezést adva a lakosság ragaszkodásának és bizalmának, majd Jablonszky főszolgabíró a lakosság egyetértésére és összetartására üritette poharát. Felköszöntők mondatok még Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszterre mint a pancsovai választó kerület országgyűlési képviselőjéül, Rónay Jenő főispánra, Daniel László alispánra. A társaság a késői délutáni órákban a legjobb hangulatban Jablonszky főszolgabíró életével oszlott szét.

— Szerb színház Ujvidéken. A Dunygerszki Lázár jóvoltából 150,000 frton épült ujvidéki szerb színházat a minap avatták föl, a szerb főgimnázium által Száva napján rendezett hangversenynyel. A prólógus, melyet egy tanuló előadott, a szerbeknek azon való örömet tolmácsolja, hogy a szerb mussának immár hajléka van. Dugygerszkinék köszoöntül elénekelték a mnogája létát. A budapesti

szerb ifjuság üdvözlő telegrammot küldött. A beszédára mesze vidékekről utaztak a szerbek Ujvidékre, a színház felavatására, a mely harminez páholytal, modern stilben épült, igen díszesen és villamos fényvel berendezve.

— Uj kir. főerdész. A földmivélsügyi minisiter Gyenge Soma szlatinai erdszt a pancsovai kir. erdshivatalhoz főerdésszé nevezte ki.

— Halálozás. Nagyösről írják, hogy ott Szauder János, nagyösi kántor és tanító, működése 48 ik, életének 68-ik évében meghalt.

— Iparosok bálja. A nagybecskerek i ipartestület bálja a hónap 2-án, szombaton este zajlott le a kaszinó nagytermében. A Rósa Ignác elnökle alatt működött rendezbizottság odaadó buzgalma, meg a farsangolók még javában pezsgő tánczkedve egyesülten közreműködtek benne, hogy a mulatságot szerfelett látogatottá tegyék. A táncz lankadatlan jókedvben egész a hajnali órákig tartott. Az anyagi siker sem maradt az erkölcsei mögött, mert az ipartestület záslálapja javára 124 forintot jövedelmezett a mulatság.

— Villamos szedőgép. Méray-Horváth Károly hazánkba, aki nemrég meg lapot szerkesztett a vidéken, nevezetes gépet talált föl: a villamos szedőgép. A találmány igen érdekes, sok időt és pénzt lehet vele megtakarítani. Méray-Horváth — mint értesülünk — 100,000 frtot kapott érte. Az elektromos szedőgépeket arra is lehet használni, hogy egy központból több helyen, így a vidéki városokban, egyszerre lehessen nyomtatni az újságot.

— A német színtársulat vendége. Wittels Gyula esütörtöki bemutatóját meg három vendégfellepte követte. Pénteken, szombaton és vasárnap működött köre egy egy bohózatban, mindannyiszor zsufolt ház előtt és nagy sikerrel, a melyet bizonyára csak növelt volna vala mennyivel több figyelem az előadásra kerülő darabok megválogatásában.

— A törvényszék köréből. A nagybecskerek i kir. törvényszék központi vizsgálóbírájának hivatali helyisége f. év február hó 5-től a zárdával szemben a régi adóhivatali épületben földszint 14. ajtó szám alatt van.

— A halál torkában. Pancsováról írják: Barkócsay Ferenc pancsovai kir. erdsz tegnapelőtt délután a régi Temes jegén, melyet vastag héréget borított, át akart jönni a városba. A mint közöszere ért, ott a hol a Temes legmélyebb, beszakadt alatta a jég. Emberföltötti erővel igyekezett magát két karja segélyével fenntartani, de a jég folyton tovább letört, ő maga pedig több ízben a víz alá merült. Mintegy 20-25 percig lehetett ily helyzetben, percaról perczre érezve, hogy ereje csökken, kimerül. Segélykiáltásait végre meghallotta a pénzügyörsgé parti épületében valaki, mire őt pénzügyör kötslekkel, deszkákkal segélyre sietett. Rósa István pénzügyöri vigyázó volt a derék és bátor életmentő, aki saját élete veszélyeztetésével kötéllal a derekán rá mert lépni a jégre, s bár két ízben alatta is letört a jég, mégis tovább hatolt és Barkócsayhoz érve, átkarolta, mire a parton levők mind a ketőt a partra huaták. Barkócsay eszméletét

veszté, bevitték a szemlész lakásába, ahol a derék pénzügyörök életre keltették, apolták. Ma már Barkócsay minden veszélyen túl van. A derék életmentőt föllebbvalói kitüntetésre ajánlották.

— A r. t. városok polgármesterének fizetése. Érdekes elvi kérdésben döntött közelebb a belügyminisiter. Fronius Károly fehértemplomi polgármester ugyanis folyamodott Fehértemplom város képviselőtestületéhez, hogy egészítsék ki 1400 frtnyi fizetését 200 frt lakbérrel, mert Temes vármegyében annyi a főszolgabírák javadalma. A képviselőtestület a kérelem teljesítését megtagadta. Felelkezés folytán az ügy Temes vármegye közönsége elé került, ez a képviselőtestület határozatának megváltoztatásával a fehértemplomi polgármester javadalmát 1894. évi január hó 1-től kezdődő hatálylyal 1400 frt fizetésben és 200 frt lakbérben állapította meg, mert a községi törvény 66. §-a értelmében a r. t. városok polgármestereinek javadalma kevesebb nem lehet, mint az illető törvényhatóságban a főszolgabírák fizetése, Temes megyében pedig a főszolgabírák fizetése 1400 frt és 200 frt lakbér. Ezen határozatot Fehértemplom város képviselőtestülete megelébbeste; a belügyminisiter azonban f. é. 1485. sz. a. a felelkezés elutasításával a vármegye közönségének határozatát helybenhagyta.

— A lövészegylet közgyűlése. A nagybecskerek i polgari lövészegylet tegnap délután tartotta Franz J. L. elnökle alatt az idei közgyűlést, amelyen az egyleti tagok igen szép számban vettek részt. Virág Vilmos titkár felolvasván az évi jelentést, a tagok ezután meghallgatták a Novák J. C. pénztáros által bemutatott pénztári számadást, majd helybenhagyásukat adták a Keresztes Aladár által előterjesztett költségvetési előirányzathoz. Elnök ezután kegyeletes szavakban emlékeztet meg néhai Linder Róbert, az egylet volt lövészmasteréről, aki az egylet körül nagy érdemeket szerzett, az elhalálozásával megüresedett lövészmasteri helyre egyhangulag Keresztes Aladár választották meg. Következett az indítványok tárgyalása. Elnök abbéli indítványa, hogy az egyleti tagokra nézve egyenruhának ünnepes alkalmakkor való viselése kötelezőnek mondassék ki, elfogadtatván, a részletek megalapítására nézve szűkebb körű bizottság küldtetet ki. Keresztes Aladár lövészmaster indítványa a tagdíjhátralékok behajtása körül ezentul nagyobb erélylyel járnak el. Elfogadtatott végül Grünbaum Arnold lövészmaster indítványa is, hogy az egylet minden egyes tagja gyűjtővek után buzgólkodjék a végből, hogy az egyletnek, amely szorosabb czéljain kívül a társadalmi téren is kiváló tevékenységet fejt ki, minél számosabban legyenek tagjairá. Az elnök életésével a közgyűlés véget ért.

— Szörnyeteg asszony. Ó Becséről jelentik: Veszedeles asszonyi szörnyet fogott el az ó-becsei rendörsg özv. Sörös Istvánné személyében, kiről kitünt, hogy fiatal leányokat bűn- és posvány utjára csal, s ezután, ha szűkeges, bűntük elpalástolásában segédkezit nyujt nekik. Kaszás Örszse oseléd is az ő áldozata, akit most súlyos betegen vittek a kórházba s itt vallomásával derítette föl ez asszonyi szörnyeteg ocsmány működését. A szörnyeteg ellen megindították a vizsgálatot.

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

A „Nagybecskerek i Takarékpénztár“, mely 25 éves fennállása óta a lefolyt évtévben bizonyította be legjobban életképességét, amenyiben a mostoha pénzvizonyok daczára épen azon évben emelte fel részvénytőkéjét, tegnap tartotta meg rendes évi közgyűlést. Miután a közgyűlés vezetésére elnöknek egyhangulag dr. Kis Jánost választották meg, Oldal Antal az intézet kiváló tehetségű vezérigazgatója felolvasta az igazgatóság évi jelentését, mely a következő érdekes adatokat tartalmazza:

A mult évi október hó 14-én tartott rendkívüli közgyűlés az intézet részvénytőkéjének 100,000 frtról 600 db 100—100 frt névértékű részvénynek legalább 140 frt áron kibocsátása útján 160,000 frtra való felemelését elhatározván, a jelentés megelégedéssel konstatálja, hogy e mivelet könnyen keresztülvihetőnek bizonyult, a mennyiben a 60,000 frtnyi részvénytőke teljes értéke 1894. december 31-éig lefizettetett daczára annak, hogy a tavalyi év gazdaközönségünkre nézve az alacsony gabnárak miatt kielégítő nem volt s ennek káros kihatása az

hozzád — te ugyan huzakodtál, mintha ígéretdet nem akarnád teljesíteni, a mi nagyon csunya dolog volt! — illatos lehelleted már bódította fejemet... midőn egyszerre csak asszonyok dala hangzik felénk; a falubeli mosónék ide hozták ruháikat. Te már nem voltál ott! Nem is értelek utól, csak a kis tó mellett, a hol kipi rulva, libegve álltál az erdő tisztásán, mely mögött a dominikusok zárdakertje terült el. Ez egyszer nem fogsz ellilani. Félte, ellenkezte, de én magamhoz szorítottalak, ajkaim ajkaidat keresték és azokról már le akartam tepni az első csók virágját.

E pillanatban egy magas termetű, kopasz, hosszú szakálas kolduló szerzetes haladt keresztül a tisztáson.

De végre megtaláltuk a nekünk alkalmas, elhagyatott helyet. Puha, bársony gyepen, bokrok, bozótok között, tövises lonbok alatt, melyepte szikla állt — melynek tetejében madarak fészkeltek. Nem hallgattam rád! Hiába mondtad: „Vigyázz! Emberek jöhetnek a hidon át!“ A megvalósuláshoz közeledő remény hevével öleletek és ajkaim diadalt arattak ajkaid felett. Nagyot sikoltottál.

Fent, a hid végéből, egy ember nézett bennünket. Bizonyosan látott, a mikor csókoltunk. Még most is nézett, mereven, gunyosnak tetsző mosolygással. Bizonyára valaki a falubeliek közül, a ki ismer bennünket, a ki tudja a te nevedet és az enyimet is. Végel Elvesztünk! Tudni fogja mindenki, hogy megcsókoltalak. Gunyt fog-

nak tűzni velünk. Mit fog majd az anyád szólni? Oh istenem, ez borzasztó dolog.

A legnagyobb baj azonban az volt, hogy hazafelé csak egyetlen ut volt, épp a hidon át. Kénytelenek leszünk elhaladni az ember előtt, ki most még merevebben szegeste ránk szeméit és a ki úgy állt, mintha esse ágában sem volna, hogy onnan elmosduljon. Arcodat később rejtve, sirtál, zokogtál. Nem tudtam, hogy mit szóljak, vagy mit tegyek. Én voltam az oka mindennek. Mindebből semmimem törtéat volna, ha mindenképp nem erőszakoltam volna azt a csókot. Oh, most már nem ölhetnek többé soha. Te nem szerettél már. Nem fogsz hozzám szólni. Mehetek az ablakod alatt akárhányszor, te bizonyára nem fogod a függönyöket széthajtani. Te még mindig sirtál. Kétségbeesésed és kegyetlenséged úgy elszomorított, hogy kedvem lett volna magamat a vízbe vetnem.

Aztán, nagy komolyan így szóltál: „Menjünk. Köztünk vége mindennek. Az előtt az ember előtt el kell haladnunk, most már mindegy, menjünk.“

Követtelek. Csüggedten, fejemet lehajtva. De a mint ahhoz a tolakodó emberhez értünk, ki el sem mondult a helyéből, te hangos kacagásba törtél ki és annyi csókot adtál, annyi csókot kaptam, a mennyit magam akartam! Mert az az ember, midőn közeledésünket hallotta, elővette bádog perselyét, melyben néhány fillér csörgött és reszkető, gyenge hangor így esdekelt: „Könyörüljenek egy szegény világtalanon!“

ipari és üzleti tevékenységre egyáltalán igen érezhetővé vált. A jelentés így folytatja:

Az elért sikerben örömmel látjuk azon rendíthetetlen bizalom újabb nyilvánítását, melylyel a közönség takarékpénztárunk szilárd helyzete és gondos ügykezelése iránt viseltetik.

A saját tőkéink szaporodása által öregbi tett erővel és a pénzügyi viszonyoknak némileg kedvezőbb alakulása által támogatva intézetünk fokozott tevékenységet fejthetett ki hivatásának betöltésében, ami főleg 1893. lezártakor 1.091.165 frt 58 krnyi, 1894. végével 1.209.551 frt 93 krnyi, a múlt hó 31-én tehát 1.183.855 frt 93 krnyi nagyobb forgalmi tőkével eszközölt összes műveleteinkben nyert kifejezést. Ezek az A) alatt mellékelt kimutatás szerint 1893. évben 23.662.404 frt 78 krnyi, 1894. évben 25.736.806 frt 11 krnyi, tehát tavaly 2.074.401 frt 33 krnyi nagyobb összegre rugtak, miből a péstári forgalomra, mely 1893-ban 12.822.467 frt 72 krnyi, 1894. évben 12.803.550 frt 20 krnyi tett, az elköltözött évben 13.917 frt 52 krnyi csekélyebb részösszeg jutott.

De nem kevésbé tükrözi vissza üzleteink fejlődését a váltószámla üzlet forgalma, mely ámban 1893-ban 2.592.442 frt 49 krnyi értékű 5317 db váltót, 1894-ben 3.538.220 frt 69 krnyi értékű 5654 db váltót, tavaly tehát 945.578 frt 20 krnyi nagyobb értékű s 337 dbbal több váltót számoltunk le, mint a megelőző évben. Váltóköveteléseink 1893. végével 889.273 frt 87 krnyi, 1894. december 31-én 1.023.303 frt 91 krnyi s így a múlt hó végével 134.030 frt 04 krnyi nagyobb összegre rugtak, mely állományból visszszámoltatva volt 1893. lezártakor 376.085 frt 68 krnyi, 1894. lezártkor 428.986 frt 59 krnyi, obligónk e czímen tehát 52.900 frt 91 krnyi szaporodott.

Az önk előtt fekvő, gondosan és az általunk eddig is követett szolid elvek szem előtt tartásával fölállított 1894. évi zármérleg egyéb tételei a tavalyiakkal szemben jelentősebben nem változván, bátorodunk a tisztelt közgyűlést kérni, hogy a felügyelő bizottság jelentésének tudomásul vétele után a mérleget helyesnek elfogadni s az eltavozott 1894. évben kifejtett működésre nézve úgy a felügyelő bizottságnak, valamint nekünk is a felmentvényt megszavazni méltóztassanak.

A szárszámla a kétes követelésekből leirt 1145 frt 51 krnyi leírása után 16436 frt 06 krnyi nyeresémet tüntet fel. Ebből alapszabályaink értelmében 2625 frt — az 52500 frtnyi tartalékélap évi 5% kamata czímen ezen alaphoz csatolandó, 1643 frt 60 krnyi 10% nyeresémrészképen az igazgatóságot 426 frt 60 krnyi illeti meg, az ezután jelentkező 12167 frt 46 krnyi hozzászámítottatva a tavalyról elírt 1088 frt 75 krnyi az együttesen 13256 frt 21 krnyi tevő összegből a tartalékélap javára ennek alapszabályszerűen a részvénytőke 50%-ra vagyis 80000 frtra való emelése végett — kihasítandó 875 frt. A maradványbeli 12381 frt 21 krnyi hovatfordítása tekintetében tiszteletteljesen javasoljuk, hogy 10000 frt drb. részvény 22. sz. osztalékjavulmányának 10-10 frittal f. hó 6-ától kezdve való beváltására, 1500 frt a különleges tartalékélaphoz csatoltassék, mi által ez 4000 frtra emelkedik; 677 frt 38 krnyi az intézeti ház könyveszerinti értékének oszkbentésére létesített alap növelésére használtassék fel s 203 frt 83 krnyi a folyó év javára irassék elő.

Javaslatunk elfogadását reményelve, szerencsénk van a tisztelt közgyűlésnek jelenteni, hogy választmányunk, melyből sorrend szerint Kovách Péter, Patry Jakab, Reiner Imre, Strasser Jakab, Vattay Miklós és Zsembery Antal urak kiválnak s dr. Brájjer Lajos ur igazgatósági taggá történt megválasztása folytán és Farkas Iván ur gyongelkedése miatt kiléptek — 6 választmányi tagnak 3 évre, egynek két s egynek egy évre való megválasztása által kiegészítendő s hogy Mangold Hermann L. ur leköszönése folytán egy felügyelő bizottsági póttag 2 évre választandó.

A közgyűlés egyhangulag tudomásul veszi a jelentést, az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak megadja a felmentvényt, az igazgatóságnak pedig lelkiismeretes munkálkodásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Az ezután megjelent választások eredménye a következő:

Választmány (3 évre) Kovách Péter, Matáits Milán, Patry Jakab, Strasser Jakab, Vattay Miklós, Zsembery Antal. — (2 évre) Grossmann Zsigmond. — (1 évre) Hubert Manó.

Felügyelő bizottsági póttag. (2 évre) Zairos Mihály.

A nagybecskereki Népbank e hó 2-án tartotta 8-ik rendes évi közgyűlését. Az évi jelentés kiemeli, hogy a lefolyt üzletévben kevesebb üzletet csinált az intézet, mint az előző évben, amiért a tiszta nyereséme is kevesebb. Az 1894. év bruttóforgalma 13173 frt 97 krnyi. Ebből levonásba jön 5% vagyis 800 a tartalékélap kamatozására, 10% vagyis 1237 frt 40 krnyi tartalékélap gyarapítására és ugyanannyi az igazgatóság osztalékára, összesen 3274 frt 80 krnyi, a fennmaradó 9899 frt 17 krnyi hozzáadva 31 frt 37 krnyi a múlt évi elírt, kitesz a tiszta nyereséme 9930 frt 54 krnyi, melyre nézve a közgyűlés következőleg határozott: 8000 frt vagyis

részvényenkint 4 frt (egy részvény névértéke 50 frt) a 8. sz. részvény beváltására fordítatik, 1462 frt 60 krnyi a tartalékélap rendkívüli gyarapítására, mely ez által 19500 frtra emelkedett, 200 frt jótékony cselokra, 267 frt 94 krnyi a következő évre vitetik elő. Azután megajították a választások, melyek eredménye a következő:

Vezérigazgató: (5 évre) Tolveth István. Igazgatósági tagok: Baaden Karoly, Kokits A. S., Krsztics János, Nack Gyula, Schlesinger Gerson és Zimmerer Antal. Választmányi tagok: (3 évre) Annau János, Eckstein Vilmos, Edinger Péter, Hornung Péter, Novák J. C., Patry Jacob, Waiterschan Fülöp (2 évre): Dakaay János. (1 évre): Fuohs Sándor.

Irodalom.

* **Írók álaroz alatt.** A „Fővárosi Lapok”, ez az érdekes és szellemes újság, mely amellet hogy minden isében magyaros és nemzeti eszméitől áthatott — mégis ötlet s lelemény dolgában valóságos francia lap — legutóbbi számának irodalmi mellékletén (mely különben minden vasárnap meglepetésszámmá szokott menni), egy pompás irodalmi tréfát csinált. Az ország legkiválóbb íróit s poétáit mutatta be álaroz alatt. Ugy, hogy hozott egy osonó közleményt, novellát, verset, melyekben mind az illető írók és poéták írási modora, tárgyak választása s feldolgozási módja volt utánozva szelid guynnyal. A dolgozatok alatt pedig az író neve helyén az illető író alakja volt megrajzolva, arozán álarozozal. Tessék kitalálni, kicsola? Persze, azoknak, akik írójukat jól ismerik, dolgozatukat is és magukat is — hát nem nagyon nehéz feladatuk volt, mert ezekben a patent hamisítványokban pompásan utánozták mindenben az eredetit. Ha nem tudják volna, hogy farsangi tréfa az egész, még az illető írók is komolyan elhíhetnék volna, hogy a közölt dolgokat ők írták. A szellemes farsangi tréfa folytatásaképpen pedig a lap felhívta közönségét, hogy találja ki, kiket rejtenek az álarozok. A helyes felismerők között sorsszűrés után fog a szerkesztőség kisorsolni egy értékes ajándékot, mely összefüggésben fog állni a lelezárott írókkal, illetőleg melynek becsát azok fogják megadni.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 4-én.)

Budapest, febr. 4. A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében folytatta és be is végezte a választás- és közoktatástügyi tárca részletes költségvetését. Veres János, Sággy Gyula, Ugron Gábor, Eötvös Károly, Helfy Ignác, Wlassits miniszter és Pulszky Ágost vettek részt a vitában. Ezután az indemnitnyt tárgyalták, amelyet Tóth János, Bujanovich Sándor, Madarász József és Bánffy miniszterelnök rövid felszólalásai után általánosságban és részleteiben is elfogadtak.

Három választás.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pancsováról telegrafálják, hogy Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszter egyhangulag képviselőnek választott. Több mint négyezer választó vonult be ez alkalomból Pancsovára. Ilyen lelkes, impozáns felvonulást még soha sem láttak ebben a kerületben.

Budapest, február 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Dunaszerdahelyről telegrafálják, hogy Erdély Sándor igazságügyminiszter megválasztása egészen bizonyos. Délig kétszáz szavazattöbbsége volt.

Budapest, február 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Abrudbányáról telegrafálják: Délben Lukács László pénzügyminiszternek háromszáz szavazata volt, míg az ellenjelöltre csak negyvenegy szavazat jutott. A győzelem biztos.

Házkutatás a Pesti Naplónál.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma kezdődött meg a Pesti Naplónál történt házkutatás ügyében a törvényszéki tárgyalás. Visontay védő Bethlen András gróf, volt földművelésügyi miniszter megidéztetését kéri. A tárgyalás folyik.

Pótválasztások Bulgáriában.

Budapest, február 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófia-ból telegrafálják: A tegnapi napon Bulgária husz választókerületében volt pótválasztás. Tizenhatsz kerületben a kormánypart jelöltjei győztek.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

86. számhoz árvass. 1895.

Árverési hirdetmény.

Nagy-Becskerek város tekintetes árvaszékének 86/95. számú határozata folytán ezennel közzé tétetik, miként a néh. Graszl Antal és neje Anna hagyatékát képezett s törvényes örökösének tulajdonát képező a Nagy-Becskerek községi 2800. számú tjkönyvben 147 ői sz. a. felvett a Német-utczában fekvő ház és beltelekből álló ingatlan, nem különben a feltárban felsorolt ingók eladása és ugyancsak a fenti hagyatékba tartozó 9 hold földnek egy évre leendő bérbeadása tekintetéből 1895. évi február hó 11-én d. e. 9 órakor a Német-utczában fekvő 147. ői. számú házban, vagyis a helyszínen árverés fog tartatni, melyre venni vagy bérelni szándékozók ezennel meghívotnak.

Az árverési feltételek a városház épület II. tanácsnoki irodában az árverés napjáig a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagy-Becskereken, 1895. január hó 31-én.

Zachariás József,

(96-2.1)

városi tanácsnok.

238/95. Szent-Péter (Torontálmegye) község előjáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Szent-Péter községben (Torontálmegye) a közs. irnoki állás üresedésben lévén, ezen állásra egy jegyzői teendőkből teljesen jártas egyén azonnal alkalmazást nyerhet. A fizetés évi 400 frt mely a község pénztárából utólagos részletekben fizetetik. Képzettséget igazoló okmányok alulírotthoz adandók be.

Tatarovits Bogolyub

(88-2.2)

közs. jegyző.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

1066. szám kőz. 1895.

N. Kikinda város polgármesteri hivatalától.

Pályázati hirdetmény.

Nagykikinda r. t. városnál a városi ügyésszi állás elhalálózás, a közgyámi állás pedig leköszönés folytán megüresedvén, ezen állások betöltése céljából a pályázat ezennel kiíratik.

Felhivatnak tehát azon pályázók, kik az évi 600 frt fizetéssel javadalmazott városi ügyésszi és az évi 500 frt fizetés és 100 frt lakbérrel összekötött városi közgyámi állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket szamosujvár-némethi Daniel László Torontálmegyei alispán ur ő nagyságához címezve alólírott polgármesterhez f. évi február hó 20-ik napjáig annál s inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagykikindán, 1895. évi január hó 26-án.

Tellecsky,

(787-2.2)

polgármester.

MEGHIVÓ.

beodra-karlovaitakaré-és előlegszövetkezet

VII. rendes közgyűlése

folyó évi február hó 17-én d. e 10 órakor fog az intézet helyiségeiben megtartani.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelőbizottság jelentése az 1894. év második feléről, zárszámadásról és a felmentvény megadása.
3. Az igazgató, igazgatóság és a felügyelőbizottság fizetésének megállapítása.
4. Az elnök, vezérigazgató, igazgatóság és a felügyelőbizottság megválasztása.
5. Netáni indítványok tárgyalása.
6. Három tag megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése végett.

Beodrán, 1895. évi január hó 29-én.

Dr. Varró,
elnök.

Jegyzet. Az alapszabályok értelmében csak azon részvényesek élveznek a közgyűlésen szavazati jogot, a kiknek részvényei legatább 14 nappal a közgyűlés előtt a részvények könyvében neveikre lett írva.

A beodra-karlovai takaré- és előlegszövetkezet

Z Á R S Z Á M A D Á S A

az 1894-ik évre.

Vagyon.	Zármérleg.	Teher.
70 Pénztári készlet 1894. decz. 31. 2990 53	76 Törzsjegy-részvény . . . . . 20852.—	
92 Váltótárca 83543 70	78 Betétek 52333 06	
73 Felzárrelvények 1670	38 Visszeszámitolás . . . . . 12154.—	
59 89 Giro számla 167 42	52 Folyó számlai betétek 260.07	85499 13
79 I debitor . . . . . 72 — 86870 35	95 Tiszta nyeresemény 1894. év II. felében 1371 22	
		86870 35
		86870 35
Veszteség.	Veszteség- és nyereség számla.	Nyereség.
15 Tőkésített és kifizetett betéti kamatok 1257 15	Különféle kamatok és bevételek 4744 26	
62 10% betéti kamatok kifizetve 125 72		
85 Kifizetett 1/2 éves betéti kamatok 15 33		
84 10% kamatadó 1 54		
91 Adó 343 58		
90 Könyvek és nyomtatványok 48 57		
86 Költségek 371 48		
87 Fizetések . . . . . 820 —		
83 Visszeszámitolási kamatok 389 67		
95 Tiszta nyeresemény 1894. év II. felében 1371 22		
		4744 26
		4744 26

Beodrán, 1894. december hó 31-én.

Grifaton György,
pénztárnok.

Lutgé Sándor,

Spitzer Salamon,
könyvvezető.

A fő- és mellékkönyvekkel összehasonlított, átvizsgáltott és minden részben helyesnek találtott.

Beodrán, 1895. évi január hó 29. én.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Popov Omer,

Bergenthal József,

ifj. Matyé Ádám,

Forgách Miklós.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Budisin Jócza,

Szloboda Mihály,

Lemlein János,

Walder József,

Czuczity Danilo,

Kovacsev Mita,